

Надежда ГЕОРГИЕВА-СТАНКОВА

Тракийски университет, Стара Загора, България

**Поздравителен адрес
към проф. д-р Людмила Костова**

Nadejda GEORGIEVA-STANKOVA

Trakia University, Stara Zagora, Bulgaria

Appreciation for Prof. Dr Ludmilla Kostova

Бих искала да изразя моите най-искрени поздравления и благодарност към проф. Костова като бивша нейна студентка, а по-късно и част от Катедра „Английска филология“ (1999–2001), за оформянето ми не само като специалист-англицист, но и по-общо като професионалист и изследовател в областта на социалните и хуманитарни науки. Високите професионални стандарти, които тя заложи пред нас като студенти, са били винаги мерило за мен като преподавател и лектор, еталон и пример за това как да представя и заинтригувам студентската и професионална аудитория. Въпросите, разглеждани от нея, особено в началото на 90-те години, третиращи идентичността и нацията като социални конструкции, изглеждаха на пръв поглед провокативни и разчупващи рамките на традиционните схващания, придобити в по-ранните ни степени на обучение. За мен те бяха основа и вдъхновение за бъдещи научни изследвания в областта на етносоциологията, медиите и национализма.

Подобни отправни точки в търсенията ни като студенти в магистърската степен по „Британистика“, с ръководител проф. Костова, се превърнаха в изследователски проблеми, свързани с осъзнаването на собствената ми идентичност и произход, както и визията на Другите за нея, черпейки идеи от ключови автори, като теорията за Ориентализма на Едуард Саид, балканските идентичности на Мария Тодорова или трудовете на Михаил Бахтин, Мишел Фуко, Хоми Баба и Цветан Тодоров. По-късно доразвих тези търсения по време на следването си в Централноевропейския и Ланкастърски университет, както и в Полската академия на науките, в посока конструирането и политизирането на ромската идентичност и нейната медийна репрезентация. Въпросите за идентичността и нейните разновидности (национална, жертвена, балканска, феминистка и пр.), за националните митологии и видовете национализми, постколониалните и постструктуралистките теории бяха заложили в основата

на тази новаторска магистърска програма на Великотърновския университет (1997–1998 г.), водена от проф. Костова, д-р Рут Черингтън и Нели Гоговска. Те представляват до голяма степен съществена част от научните ми търсения и днес като университетски преподавател и изследовател. Посочвам тези примери единствено с цел да акцентирам върху значимостта, традициите и приемствеността, изградени от тази програма, която, смея да твърдя, бе уникална за времето си и единствена в България. Благодарение на нея не малък брой специалисти развиха в бъдеще научната си кариера както в България, така и в чужбина, като част от завършилите я продължиха следването си в Централно-европейския университет – свидетелство за изградените мостове между хуманитарните и социални науки – непланиран резултат от знанията, получени по време на магистратурата във ВТУ.

С носталгично чувство разгръщам малката книжка с учебните програми на дисциплините, преподавани в специализацията по „Британистика“ отпреди повече от четвърт век и си спомням за прекрасното време, прекарано в уютната атмосфера на Британската библиотека, която умилително наричахме „Бритиша“, за обичаните и препрочитани автори, за дискутираните „култови“ теми като „западното въображение“ и страхове, изкристализирали в образа на Граф Дракула под формата на един вид „обратен Ориентализъм“, както и неговите съвременни културни превъплъщения, разглеждани в часовете на проф. Костова. Спомням си и за прекрасните срещи с български и чуждестранни лектори, и за мечтата, вероятно родена тогава, да следваме стъпките на нашите любими преподаватели.

Известният американски журналист и писател Сидни Харис казва следното: „Основната цел на образованието е да превърне огледалата в прозорци“. Скъпа Люси, благодаря за това, че с примера си обърна огледалото навътре към нас самите, за да преодолеем наивността, предразсъдъците и ограниченията си, но и разтвори прозорец навън, към нови простори, да търсим отговор на въпросите, които ни вълнуват и решение за проблемите, които ни терзаят! Пътят към промяната, поне за нас, се случи през осъзнаването, че „нещата не са това, което са“ и деконструирането на онези форми на власт и знание, които функционират чрез езика и дискурса. Благодарим за това, че овластени по този начин, макар често по донкихотовски, ние строим своите вятърни мелници в стремежа си да променим онова кътче от действителността, осъзнато като недостатъчно добре скроено, според онези умения, критерии, ценности и идеали на знанието, които самата ти някога успя да заложиш и изградиш у нас! Все още вярвам, че усилието определено заслужава да бъде превърнато в кауза!

Най-сърдечни пожелания за дълга и плодотворна житейска и творческа кариера, както и нови вдъхновени последователи на каузата на знанието и добротворчеството!